

بررسی و مقایسه اثربخشی نمایش خلاق تلفیق شده با روش کاوشگری بر پیشرفت تحصیلی در درس علوم تجربی ششم ابتدایی

پازوکی مهدیه^۱، احمد ابوحمزه^۲

۱- چکیده

کلید واژه: نمایش، نمایش خلاق، کاوشگری، تلفیق.

۲- مقدمه

امروزه اهمیت تعلیم و تربیت دانش آموزان حتی از قاضی مراحل زندگی بر کسی پوشیده نیست برخی از فعالان حوزه آموزش و پرورش کشور ما، عقیده دارند، که شیوه‌های کنونی نظام آموزشی نه تنها به رشد و پرورش دانش آموزان کمک نمی‌کند بلکه باعث رکود فکری و به اصطلاح کشتن خلاقیت و تفکر در نسل آینده کشور می‌شود (فلاح دار، ۱۳۹۲) امروزه متخصصان آموزش به اهمیت نمایش خلاق به عنوان یکی از شاخه های هنری پی برده‌اند و علیرغم پیشرفت تکنولوژی، نمایش به عنوان یکی از اولین اختراعات بشر همچنان استوار و پابرجا در زندگی انسان ها حضور دارد. (نظری، ۱۳۹۳)

تاثیر سازنده نمایش خلاق به حدی است که امروزه از آن به عنوان یکی از ابزارهای تربیتی بسیار موثر در تعلیم و تربیت معاصر یاد می‌شود، بین تعلیم و تربیت نوین ونمایش خلاق اهداف مشترک زیادی وجود دارد. که از جمله آن می‌توان به رشد خلاقیت توانایی تفکر انتقادی تحول اجتماعی و توانایی کار گروهی با دیگران بهبود مهارت های ارتباطی تحول ارزش های اخلاقی و معنوی و پیشرفت تحصیلی اشاره کرد. (قراملکی، ۱۳۹۲)

محتوای بعضی از کتاب ها مانند کتاب علوم تجربی به گونه ای سازمان یافته اند، که برای تدریس به شیوه فعال مناسب اند، این شیوه موجب پرورش مهارت های مختلفی چون اندیشیدن نقد کردن به کارگیری آموخته ها در موقعیت های مختلف برای یافتن پاسخ پرسش های موجود و یا ابداع روشهای نوین می شود. (ادیب نیا، ۱۳۸۹)

استفاده از روش های تلفیقی و روش تدریس های فعال همانند کاوشگری و میزان استفاده کردن از این روش های فعال تدریس در پیشرفت تحصیلی نقش بسزایی دارد. (فرهادی پور، ۱۳۹۴)

۳- پیشینه تحقیق

در پژوهشی که صبوری، عباسی (۱۳۹۴) تحت عنوان تاثیر نمایش خلاق بر رشد مهارت های حل مسئله در دانش آموزان انجام دادند نتایج تحلیل کوواریانس چند متغیره نشان داد که با بیش از ۹۵ درصد اطمینان اجرای فعالیت های نمایش خلاق بر مهارت های یادآوری سازماندهی تحلیل، تولید و ارزشیابی و به طور کلی بر مهارت های حل مسئله تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

در مطالعه ای که مامی، امیریان (۱۳۹۵) تحت عنوان بررسی نمایش خلاق در ایجاد خلاقیت اجتماعی قضاوت اخلاقی در دانش آموزان انجام داده اند نتایج این پژوهش در زمینه خلاقیت را میتوان با نتایج پژوهش کیلان با موضوع بالابردن تفکر مسلط و انعطاف پذیر از طریق فرایند نمایش خلاق هم سو دانست یافته‌های این پژوهش نشان داد فنون نمایش خلاق بر افزایش دو جنبه مهم از تفکر واگرا یعنی روانی و انعطاف پذیری تاثیرگذار است. فنون نمایش خلاق به دلیل همراهی تخیل تصور و رویا به بهبود درک اهمیت مکان تصاویر و روندهای تاریخی موجود در فرهنگ ملی کمک می کند.

در پژوهشی که مومنی، کرمی، سید شریفی، (۱۳۹۳) تحت عنوان تاثیر الگوی کاوشگری بر تفکر انتقادی دانش آموزان در درس علوم تجربی داشته اند. نتایج نشان می‌دهد عامل اقتصادی به عنوان عامل موثر در گرایش به آموزش در خانه چندان مورد توجه والدین نبوده است پیرامون عوامل فرهنگی اجتماعی و رقابتی مدارس خالی بودن جای آموزش های اخلاقی و ارزشهای انسانی در برنامه های درسی مدارس و تجربیات آموزشی والدین و احساس مسئولیت والدین اشاره شده است. با توجه به نتایج پژوهش حاضر مبنی بر اثربخشی روش کاوشگری در بهبود مولفه تفکر انتقادی و ایجاد نگرش مثبت در دانش آموزان نسبت به کتاب علوم تجربی شایسته است بررسی و نظارت دقیق برای به کارگیری بیشترین روش در مدارس فراهم شود.

در پژوهشی که ملکی، مصطفی پور (۱۳۹۴) تحت عنوان بررسی تاثیر روش تدریس کاوشگری بر میزان پیشرفت تحصیلی در درس علوم تجربی انجام داده‌اند. نتایج نشان داد اثربخشی روش کاوشگری بیشتر از روش مستقیم بودند تاثیر روش تدریس کاوشگری در دستیابی دانش آموزان به اهداف شناختی با تاثیر روش تدریس مستقیم یکسان بوده ولی روش تدریس کاوشگری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در برد مهارتی تاثیر بیشتری دارد.

در مطالعه‌ای که رضایی، قبادی (۱۳۹۸) تحت عنوان تاثیر روش تدریس کاوشگری بر پرورش مهارت های تفکر فلسفی دانش آموزان در درس علوم تجربی انجام دادند یافته های پژوهش حاکی از آن است که بین میانگین مهارت های تفکر فلسفی دانش آموزان گروه های کنترل و آزمایش تفاوت معنی دار وجود دارد تفکر فلسفی و مولفه های تشکیل دهنده آن در دانش آموزان در درس علوم با روش تدریس کاوشگری آموزش دیدن بیشتر از دانش آموزان است که با روش تدریس سنتی آموزش دیدند بنابراین روش تدریس کاوشگری موجب افزایش مهارت های تفکر فلسفی دانش آموزان شده است.

در تحقیقی که زارعی (۱۳۹۰) تحت عنوان تاثیر محیط های یادگیری تلفیقی بر پیشرفت درس علوم ابتدایی انجام داده است یافته های این مطالعه حاکی از آن است که مدل های طراحی آموزش و محیطهای یادگیری دربرگیرنده کلیه عناصر اساسی مورد نیاز در یک برنامه جامع طراحی آموزش و محیط یادگیری نیستند و این باعث شده نتوان از کلیه ظرفیت های آموزشی محیط های یادگیری استفاده شایانی نشود. در پژوهشی که حیدری، پورجمشیدی، زنگنه (۱۳۹۲) تحت عنوان تاثیر تلفیق اصل زیگارتنیک در نمایش خلاق برای یادسپاری و بازآفرینی مفاهیم علوم ابتدایی داشتند نتایج این پژوهش نشان می‌دهد گروه های آزمایش و کنترل در یادسپاری مفاهیم با یکدیگر تفاوت معناداری نداشتند اما در بازآفرینی شناخت مفاهیم بین گروه تفاوت معنادار مشاهده شد. بنابراین روش نمایش خلاق با استفاده از اصل زیگارتنیک نقش موثری را در بازیابی و یادسپاری مفاهیم دارد.

در تحقیقی که احمدی، عبدالملکی (۱۳۹۱) تحت عنوان بررسی تاثیر آموزش. با رویکرد اکتشافی بر خلاقیت و پیشرفت دانش آموزان نموده اند یافته ها نشان می‌دهد رویکرد اکتشافی بر خلاقیت و انگیزه پیشرفت دانش آموزان موثر است همچنین در بررسی تأثیر رویکرد اکتشافی بر مولفه های خلاقیت نتایج نشان داد که تفاوت میانگین نمرات سیالی، ابتکار و بسط دانش آموزان گروه آزمایش بیشتر از گروه گواه بوده است اما در مولفه انعطاف پذیری تفاوت میانگین بین دو گروه زیاد نبود.

۴- بیان مسئله

انسان با توانایی نوآوری زاده می‌شود، اما شکوفایی آن نیازمند پرورش آن است، تورنس ایجاد فرصت برای پرورش خلاقیت برای هر جامعه را امری حیاتی می‌داند. به باور بیشتر پژوهشگران شیوه های سنتی آموزش و پرورش نه تنها به رشد خلاقیت دانش آموزان کمکی نمی‌نمایند بلکه آنان را از حرکت در این راستا باز می‌دارند. شریفی (۱۳۹۱)

یکی از موفق ترین راه های تربیت غیر مستقیم، هنر است که به علت زیبایی و انتزاعی بودنش می‌تواند هر امر تربیتی را در پوششی در اوج اثر گذاری بر ذهن مخاطب بنشانند. نمایش به خاطر دارا بودن تحرک، فضای خاص و دیگر ویژگی ها مورد توجه دانش آموزان است و می‌تواند مانند دیگر هنرها برای دانش آموزان، پدیدآورنده ی حس اندیشه، جستجوگری، مطالعه، رفتار مناسب، اخلاق نیکو، دیدن درست پیرامون خود، حس نوع دوستی و در نهایت کمک به او در ایجاد ارتباط صحیح با دنیای اطراف و درک متقابل همدیگر باشد. جعفری (۱۳۹۱)

امروزه یکی از مشکلات یادگیری درس علوم به کارگیری روشهای آموزش غیر موثر و سنتی است روش های سنتی جوابگوی نیازهای فراگیران نیست ، زیرا با به کارگیری این روش ها دستیابی به مهارت ها و به کارگیری اطلاعات مشارکت و همکاری و تفاهم با یکدیگر میسر نیست در نتیجه فراگیران لذت ناشی از آن را نمی فهمند و مدرسه برایشان خسته کننده و ناخوشایند است یکی از راه حل های برخورد با چنین مشکلاتی پیاده کردن شیوه های جدید در آموزش و تدریس است. بهروزی، محسنی (۱۳۹۶)

۵- اهمیت موضوع

استفاده از الگوی کاوشگری با توجه به اینکه فراگیران را در یک موقعیت مسئله دار قرار می دهد، منجر به آموزش بهتر شده است تا دانش آموزان با موقعیت مسئله دار درگیر شده سوالاتی را مطرح ساخته و پاسخ هایی را برای آن بیابند. بهرنگی (۱۳۹۱)

روش تدریس کاوشگری علمی می تواند مشکلات ناشی از روش تدریس سنتی را حل کند و باعث پرورش افراد متفکر و مفید برای جامعه می شود. کریمیان پور (۱۳۸۸)

الگوی ایفای نقش نمونه ی زنده ای از رفتار انسانی را عرضه می کند که به عنوان ابزاری برای دانش آموزان در انجام امور مختلف به کار می آید: مانند کشف احساسات خود، کسب بصیرت درباره نگرش ها، ارزش ها و ادراک خود ، بهبود مهارت ها و نگرش های مشکل گشای آنها ، کاوش در موارد درسی از راه های گوناگون می شود. مهرمحمدی (۱۳۸۴)

شرکت در فعالیت های نمایش خلاق به تحول خلاقیت ابتکار و کنجکاوی کمک می کند توانایی پرسشگری را به دانش آموزان می آموزد و باعث تحول خود آگاهی و قدرت تخیل آنان می شود و او را قادر می سازد تا خود را بشناسد و شخصیت نقاط قوت و ضعف ظرفیت های حرکتی و زبانی و علائق خاص خود را کشف کند و به شیوه ای مناسب به بیان و انتقال عقاید خود بپردازد. غنی لو، رضایی، حیدر زاده (۱۳۹۵)

برنامه تلفیقی بر آن است که فاصله بین مفاهیم موجود در مواد درسی مختلف را کم کند. و شبکه مفهومی بین آنها ایجاد کند. و براین ارتباط بیفزاید. برنامه تلفیقی درهم و برهم کردن محتوای درسی نیست. بلکه هدف تلفیق و حاصل آن، درهم تنیدن موضوعات مختلف درسی می باشد. که از نظر اهداف به هم ارتباط دارند. مرتضوی (۱۳۹۴)

۶- مبانی نظری تحقیق:

تعریف نمایش:

نمایش خلاق شیوه ای برای آموزش و یادگیری بر مبنای گرایش جهانی به بازی نمایشی و فرآیند مداومی است که براساس مجموعه ای از مفاهیم و مهارت های به هم پیوسته و رو به تکامل که از بداهه سازی، آیین، تعلیم و تربیت، روانشناسی و هنرها فراهم آمده شکل می گیرد. وسایل ارتباط جمعی، روزنامه ها، داستان های تخیلی، هنرهای تجسمی، موسیقی، رقص و هر منبع مورد علاقه ی گروه که ظرفیت غنی بالقوه ای برای بازی کشمکش ها، شخصیت پردازی، استفاده از زبان گفتاری، حرکت، درگیری حسی و تخیلی، گسترش تمرکز، عاطفه، درک، تربیت بدن و تقویت هویت داشته باشد، به کار گرفته می شود. آقا عباسی (۱۳۸۹) نمایش خلاق یک روش فعالانه یادگیری است که مهارت ها و استراتژی های مختلفی در آن برای دستیابی به اهداف آموزشی به کار گرفته می شود. در این روش برای یادگیرندگان از طریق گفتگو تعامل و مشات دارند امروزه روشهای متنوعی برای پرورش خلاقیت کودکان به وجود آمده است سیف هاشمی (۱۳۸۳). که از جمله آنها می توان به هنر اشاره کرد استفاده از هنر به عنوان ابزاری برای فعال کردن یادگیرندگان در فرآیند یادگیری و به عنوان اسلحه ای نیرومند. برای سرکوبی کهنگی و عاملی برای رشد قدرت آفرینندگی و خلاقیت در دانش آموزان توسط پژوهش های بسیاری مورد توجه و تایید قرار گرفته است زکریایی (۱۳۸۷).

از جدید ترین و کارآمد ترین عوامل موثر بر خلاقیت که زیر مجموعه ای از هنر به شمار می آیند نمایش خلاق است . نمایش خلاق یک تجربه سازمان یافته است که با دقت طراحی می شود و به اجرا درمی آید قراملکی (۱۳۹۲). با تاکید بر نقش نمایش خلاق در پرورش مهارت های تفکر در کودکان می توان آن را جریانی اندیشمندانه که از طریق محرک های گوناگون مانند واژه ها موسیقی اشیا رویدادها و باعث فعال سازی شبکه

ذهنی افراد می شود تعریف کرد . در واقع نمایش خلاق اجرایی است که به بیان تداعی ها می پردازد . شکل حل بسیاری از مسائل مستلزم به کارگیری سطوح بالای تفکر است کسمایی (۱۳۸۷) .

با پیچیدگی و متنوع شدن جامعه فرآیند آماده سازی دانش آموزان به عنوان متفکران مستقل شهروندان مولد و رهبران آینده دشوار تر و پیچیده تر می شود معتمدی، حاج بابایی (۱۳۹۱) .

از نکات مشخص نمایش خلاق ذکر می گردد:

- ۱- نمایش خلاق حوزه ی مشخصی از دانش و آموزش است؛ موجود دو رگه ای از تئاتر و تعلیم و تربیت است.
- ۲- نمایش خلاق شکلی از هنر برای کودکان و بزرگسالان است، ابزاری برای آموزش و فرایندی تربیتی برای آموزش و یادگیری است.
- ۳- سه رویکرد نمایش خلاق عبارتند از: استفاده از نمایش خلاق به عنوان هنری که خود به خود درباره خود آموزش می دهد، استفاده از نمایش خلاق برای آموزش سایر موضوع ها، و استفاده از آن برای آموزش تئاتر.
- ۴- پایه ای برای سایر هنرها نیز هست که بازی نمایشی یعنی چیزی که در توانایی همه مردم هست و به صورت «اگر این طور بود چه طور می شد؟» تجلی می کند، بر پایه آن شکل می گیرد.
- ۵- بر این فرضیه شکل گرفته که همه مردم می توانند بازی کنند، که همه می توانند از پس آن برآیند و این که همه مردم خلاقیت دارند.
- ۶- نمایش خلاق همه علاقه ها را در بر می گیرد.
- ۷- برخلاف سایر موضوعات درسی که دانش آموزان را امتحان و رتبه بندی می کند، هنرها به همه جایی را می دهند تا بدون مهارت در مجموعه پیچیده ای از نمادها بتوانند ابراز وجود کنند.
- ۸- در نمایش خلاق غلط و درستی وجود ندارد، بلکه ممکن است چیزی نامناسب باشد یا رفتاری غیر منضبط از بچه ها سر بزند. پاسخ ها را بپذیرید ولی رفتار کهنه ای را که بچه ها به نام خلاقیت عرضه می کنند قبول نکنید. یادشان بدهید که بین رفتارهای منفی، مخرب یا رفع تکلیف در نقش یک شخصیت و یا خارج از آن فرق بگذارند. به عنوان معلم به رفتار یک کودک در نقش و خارج آن واکنش های متفاوتی نشان بدهید.
- ۹- هنرها حساسیت و حس زیباشناختی را آموزش می دهند. آن ها تنها موضوع هایی هستند که این کار را می کنند. سایر چیزها شاید به کودکان بیاموزند که انتخاب زیبا داشته باشند، اما زیبایی قلمرو هنرهاست.
- ۱۰- هنرها باید مفرح باشند، نه رقابتی، فرد در حال تفریح می تواند یاد بگیرد.
- ۱۱- دانش آموزان در هنرها، متفکر، کننده کار و خطرپذیرند. آن ها معنایی از ماجرا و تجربه را در خود تقویت می کنند.
- ۱۲- نمایش فعالیت جاری و نمادین است. رفتاری برانگیزاننده و جستجوگر است که در زمان حال روی می دهد.
- ۱۳- هنرها مهارت هایی برای بقا هستند چون به انسان می آموزند در تحولی خودش را تبدیل به دیگری بکند و نیز خودش را با محیطی متفاوت تطبیق دهد. تنها آن ها که خود را سازگار می کنند می مانند.
- ۱۴- نمایش خلاق عناصر مشترک زیادی با بازی نمایشی دارد، اما برخلاف آن هنری است که مربی الهام بخش آن است. بازی نمایشی و نمایش خلاق هر دو از طریق روح بخشیدن آگاهانه به شخصیت آن را می پردازند و می خواهند داستانی را بگویند یا نشان دهند یا مشکلی را برطرف کنند.
- ۱۵- نمایش مهارت های مهار نفس را تقویت می کند. به بچه ها کمک می کند که رفتارهای گفتاری و غیرگفتاری خود را منعکس کنند و آن ها را به اختیار بگیرند. هنرمندان و ورزشکاران توانایی های خوبی برای کنترل خود دارند که در نتیجه آن خود منضبط اند.

محاسن و محدودیتهای روش نمایشی :

از محاسن این روش می توان از به کارگیری اشیای حقیقی و واقعی نام برد. این روش، در مدارس فنی که اغلب با ماشین آلات سر و کار دارند، و وسایل کار بسیار محدود است، روش مناسبی است. اما با توجه به این که شاگردان نمی توانند از راه تجارب مستقیم و از راه عمل و تمرین و تکرار، مهارت لازم را کسب کنند، یادگیری از کیفیت چندان مطلوبی برخوردار نخواهد بود گاندرسون (۲۰۱۱)

کاوشگری:

کاوشگری به طور طبیعی در تمام افراد وجود دارد. اگر دانش آموزان بایک موقعیت مبهم و سؤال برانگیز روبرو شوند، درباره آن به کاوش خواهند پرداخت. هرچیزی که اسرارآمیز، غیره منتظر یا ناشناخته باشد به عنوان یک رویداد نااهمخوان برای کاوشگری مناسب و مفید خواهد بود. کاوشگری رانمی توان تابع برنامه خاص دانست زیرا دامنه راهبردهای مفید کاوشگری بسیار وسیع و گسترده است. هدف نهایی الگوی کاوشگری تشویق دانش آموزان به تجربه و تولید دانش جدید است بنابراین صراحتاً تأکید بر آگاه شدن و تسلط بر فرایند کاوشگری دارنده محتوای موقعیت های مسأله دار جویس و ویل (۱۹۹۲، ۱۹۹۰).

روش تدریس مبتنی بر کاوشگری

این روش به منظور مواجهه ساختن مستقیم دانش آموزان با فرایندهای علمی تدوین گشت در این روش فرایند طولانی یک پژوهش علمی در فرایند خلاصه تر و با محدوده زمانی اندکی مورد توجه است آقازاده (۱۳۸۸).

مراحل اجرای روش تدریس کاوشگری:

۱- مواجهه کردن دانش آموزان با مسئله

ارائه کردن مسئله به دانش آموزان، یعنی کمک به فراگیرندگان است تا به تولید دانش یا اطلاعات بپردازند شیوه معلم با دانش آموزان مل خواهد شد.

۲- برانگیختن دانش آموزان برای گردآوری اطلاعات

در این مرحله با مرحله اول ارتباط بسیار نزدیک و تنگاتنگ دارد یعنی به دانش آموزان اجازه داده می شود در مورد اطلاعات خود فکر کنند و به کارشان برسند

۳- کار بست اطلاعات گردآوری شده

پیدا باید آنها را به کار بست پس باید دانش آموزان را با استفاده از راهکارهای ذهنی پدید آورنده ترغیب کنیم.

۴- قاعده سازی.

در این مرحله دانش آموزان سعی خواهند کرد مسائل را به خوبی قاعده مند کنند.

۵- نگاهی به فرایند کاوشگری

در این مرحله باره تکلیفی به دانش آموزان، آنان را وادار می سازیم تا مراحل فکری یا کاوشگری ذهنی خویش را روشن سازند آقازاده (۱۳۸۹).

محاسن و معایب

نتیجه کاوشگری این است که مشاهده جمع آوری و سازماندهی داده ها، تعیین و کنترل متغیرها، ساختن فرضیه آزمایش فرضیه ها، تنظیم توضیحات و قضاوت هستند مهم ترین کارکردهای توان افزایش درک علمی، تفکر فوآقف و مهارت های تجزیه و تحلیل را نام برد. این الگو زمانی به بهترین نحو موثر خواهد بود که موقعیت ایجاد شده بتواند اسباب تحیر و زمینه های مقابله موثر با پیش دانسته هایش دانش آموزان را فراهم می آورد. محاسن این مراحل به طور خلاصه:

۱- این الگو برای دانش آموزان در هر سن و سطوحی کاربرد دارد؛

۲- روش ها و نگرش هایی را که برای یک ذهن کاوشگری ضروری است، تقویت می کند؛

۳- سبب استقلال در یادگیری و حل مسأله می شود و در نهایت موجب تقویت خود اتکایی و خود کنترلی می گردد.

۴- باعث برانگیختن علائق طبیعی دانش آموزان می شود.

۵- موجب ارتباط فعالیت های مدرسه با زندگی واقعی دانش آموزان می شود

۶- روح همکاری و توانایی کار کردن با دیگران را تقویت می کند.

۷- موجب فراخ اندیشی و عجله نکردن در قضاوت می شود. (شعبانی ۱۳۸۶)

معایب:

۱- قابل انطباق با وضع اکثر کلاسهای متداول در ایران نیست.

۲- نسبت به فعالیت متداول مدرسی به زمان بیشتری نیاز دارد.

۳- به معلمان باتجربه و آشنا با روش تحقیق نیاز دارد.

۴- با توجه به نوع ارزشیابی و مقررات حاکم بر مدارس، امکان اجرای مؤثر آن محدود است. شعبانی (۱۳۸۶)

تلفیق:

تلفیق به معنای کوشش برای ایجاد ارتباط اتصال و در نهایت یکپارچگی در تجربیات یادگیری دانش آموزان است راگا (۱۹۷۷) نظام‌های آموزشی دنیا به دنبال روش‌های جذاب یادگیری هستند برای این است که آموزش را از کلیشه اطلاعات و محفوظات خارج کنند و به آن خاصیت کارآفرینی دهند تا هروقت که درس و مدرسه تمام می‌شود، افراد به آسانی وارد محیط کار شوند. امروزه باید از رویکردهایی در آموزش بهره‌گرفت که دانش‌آموزان را ترغیب به ساختن علم می‌کند. یادگیری تلفیقی به دلیل ماهیتی که از لحاظ تلفیق شیوه‌های قبلی و موجود در یادگیری دارد، انتقال دانش معلم‌محوری را کاهش و مفهوم‌سازی و تولید دانش را از طریق نقش فعال دانش‌آموزان در فرایند یادگیری افزایش می‌دهد و زمینه‌های رسیدن به شعار «کمتر بیشتر است» را مهیا می‌سازد. خاکباز (۱۳۹۵)

۷- مواد و روش تحقیق :

روش مطالعه در این تحقیق به صورت مطالعه کتابخانه‌ای بوده است برای این منظور از مطالب موجود در مقاله تحقیق‌های چاپ شده و همچنین مطالب دیجیتالی استفاده شده است.

۸- هدف از تحقیق: بررسی و مقایسه اثربخشی نمایش خلاق تلفیق شده با روش کاوشگری بر پیشرفت تحصیلی در درس علوم تجربی است.

۹- بحث و نتیجه گیری:

از بررسی‌های انجام شده در مبانی نظری و پیشینه‌های تحقیق مقالات هم راستا می‌توان به طور کلی به نتایج زیر دست یافت. تمام زیبایی و رویکرد جدید آموزش علوم در این نکته است که می‌کوشیم به هر نحو ممکن از هر چهار چوب صلب انعطاف‌ناپذیر و قطعی‌نگری که بخواهد از جهاتی آن را محدود کند بگریزیم با توجه به اینکه کتب جدید علوم تجربی ابتدایی بر اساس روش کاوشگری و حل مسئله طراحی شده‌اند اثربخشی تلفیق دو روش کاوشگری و نمایش خلاق در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در درس علوم و همچنین یادگیری پایدار، تفکر انتقادی و ایجاد نگرش مثبت. در دانش‌آموزان نسبت به فراگیری این درس اشاره داشت. روش تدریس نمایش خلاق بر افزایش اعتماد به نفس کسب نگرش‌های جدید و قبول ارزش‌های اجتماعی کاهش کمرویی و خجالت دانش‌آموزان تحلیل ارزش‌ها و باورهای فردی افزایش خودکارآمدی افزایش یادگیری و القای احساسات و رشد همدلی و همکاری تأثیر دارد. الگوی تدریس تلفیقی از طریق باز کردن دریچه‌های مقابل چشم دانش‌آموزان و نشان دادن افق‌های علمی و تحقیقاتی دانش‌آموزان را ترغیب می‌کند که تلاش بیشتری داشته باشند و علوم را به عنوان مطالب ثابت قطعی محدود و غیر قابل توسعه و تکامل ندانند. روش تدریس تلفیقی موجب بهبود قوه قضاوت استدلال توانایی حل مسئله و گرایش به تفکر انتقادی می‌گردد. و دانش‌آموزان خود به صورت فعال با موضوعات درگیر می‌شوند و فعالانه با آن برخورد می‌کند که همین امر سبب می‌شود یادگیری بالا و پایدار داشته باشند.

۱۰- منابع:

- احمدی، غلامعلی و شوبو عبدالملکی. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر آموزش علوم تجربی مبتنی بر رویکرد اکتشافی بر خلاقیت و انگیزه پیشرفت دانش آموزان، فصلنامه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی.
- ادیب نیا، اسد؛ مهاجر، یحیی؛ شیخ پور، سکینه. (۱۳۹۲). مقایسه تأثیر تدریس حل مسأله با روش تدریس کاوشگری بر مهارت‌های حل مسئله. افریفر، موسی؛ طاهره، رضوانی؛ شهره، آریایی فر؛ زینب راشکی (۱۳۹۵). آموزش و پرورش ابتدایی، دومین کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران، تهران، موسسه برگزار کننده همایش های توسعه محور دانش و فناوری سام ایرانیان.
- ادیب نیا، اسد؛ شکوهی، سارا. (۱۳۹۱). مقایسه تأثیر روش تدریس پودمانی با روش تدریس ۵ای بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر در درس علوم تجربی پایه پنجم ابتدائی شهر تهران در سال تحصیلی ۹۰-۹۱. پایان نامه دانشگاه علامه طباطبائی.
- جوین، بروس، ویل، مارشا، کالهن، امیلی. (۲۰۰۴). الگوهای تدریس (ترجمه محمدرضا بهرنگی). تهران: نشر کمال تربیت.
- پورمقدم؛ جعفری، زهرا، (۱۳۹۴). الگوها و روشهای تدریس نوین و فعال، سومین همایش ملی مدرسه فردا، چالوس، دانشکده فنی و حرفه ای سما واحد چالوس.
- حسینی، تقی؛ فلاح، سمیه؛ پارسا، ام‌الله. (۱۳۹۵). مقایسه تأثیر سه روش تدریس الگوهای کاوشگری، بحث گروهی و روش سخنرانی. حیدری، جمشید؛ مریم، پورجمشیدی؛ حسین، زنگنه. (۱۳۹۵). تأثیر تلفیق اصل زایگاریک در نمایش خلاق بر یادسپاری و بازآفرینی مفاهیم کتاب درسی، فصلنامه ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی.
- خادمی، پریسا؛ مریم، شفیع سروستانی. (۱۳۹۷). بررسی نقش آموزش خلاقیت به دانش آموزان ابتدایی در توسعه پایدار، ششمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، مرکز راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار - موسسه آموزش عالی مهر اروند.
- طاهری زاده، سمانه؛ ناطقی، فائزه؛ فقهی، علیرضا. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر الگوهای یاددهی-یادگیری بر پیشرفت تحصیلی فراگیران در درس علوم تجربی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران.
- عبدی قشلاق، فتانه؛ جعفر، پویامنش. (۱۳۹۴). بررسی اثربخشی نمایش خلاق بر خلاقیت کودکان پیش دبستانی، کنفرانس بین المللی علوم انسانی، روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران، موسسه مدیران ایده پرداز پایتخت.
- مرتضوی، محسن؛ حسن مرتضوی، فاخر. (۱۳۹۴). بررسی و روش های تدریس تلفیقی در مدارس چند پایه، سومین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی آسیب های اجتماعی و فرهنگی ایران، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی سروش حکمت رضوی.